

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan popoldne.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo in upravnništvo: Wolfova ulica št. 1/I.

Telefon 213.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisemnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Dr. V. Kukovec:

Radi orientacije.

Nikomur na ljubo in nikomur v kvar, ampak edino s stališča interesov naših krajev pišem odkrito pred celo javnostjo in zanašajo se na njeno pomoč za vse, ki hočejo pozitivno delati nekaj, v primerno orientacijo, ko mi je to neovirano mogoče, ker sem formalno prost na vse strani.

Glasovanje v narodni skupščini na seji dne 12. avgusta, ki je s tripetinsko večino sprejela geslo Ljube Davidovića, nekaterih listih smo sicer čitali ponovno, da bo ta vlada padla v 3 tednih, toda odobritev novega načina likvidacije uprave v Zagrebu s strani krunice ne kaže nato, da je imenovani činitelj sklenil nastopiti to pot. Opozicija in njen časopisje nam pa ni niti najmanj označila, kako se brez srečnih volitev da napraviti iz manjšine večina. Nikakor nisem mnenja, da glasovanje 13. avgusta pomeni že spremembo ustave, nasprotno, mnenja sem, da bomo ustavo obranili in da se bodo morebiti celo njeni nasprotniki odrekli poskusu ustave se dotikati, ako se dejanski more uveljaviti tudi drugo veliko načelo bratskega sporazuma. Dosedaj nisem čul, da bi bilo pričakovati okreta v položaju na drugi način, nego če bi storil Stepan Radić kako veliko nepremišljenost, katero opozicija njemu z gotovostjo pripisuje. Toda verjetno je, če bi bilo tudi tako nerodnost pričakovati, da krona stoji na stališču, da je za Radićem cela Hrvatska in da se ne more kaznovati naroda, če bi tudi grešil človek. Obenem je pa razvidno iz tega, da tokrat ni v rešenju navadno strankarsko politično vprašanje, nego veliko nacionalno vprašanje naše države. One skupine, ki niso hotele sodelovati na nastavi in to so klerikalci in radićevci, morale so verjeti, da se da ustava napraviti brez njih in proti njim in morajo sedaj, če hočejo svojo večino realizirati, stati na stališču nespremenjene ustave, ter nimajo nikakega zagotovila, da jo bodo smeli in mogli spremeniti. Tudi bratski sporazum, ki je po svoji veličini istovredno geslo, se utegne izvršiti brez onih in proti onim, ki pri njem kot nacionalnem vprašanju ne bi hoteli sodelovati. Po mojem mnenju je torej napačno strašiti koga, da je naklonjen klerikalizmu ali radićevstvu, če se ne da izriniti iz vloge, ki gre v resnici nacionalno čutečim skupinam pri izvrševanju velikega usodnega vprašanja ureditve države na znotraj. Razume se, da nacionalnim krogom zaradi tega ni treba, da postanejo klerikalci ali radićevci, kakor je tudi samoočesbi razumljivo, da ne more biti nikakor škoda za stvar, ako na reševanju vprašanja z nami sodelujejo takozvani klerikalci in radićevci, ker je v soglasni rešitvi velikega vprašanja videti jamstvo solidnosti rešitve. Naši narodni stvari bodo torej storili uslugo mož, ki brez predodgovorov drobce slovenskega napredništva, na katerikoli podlagi zbere in jih angažira pri pozitivnem sodelovanju na reševanju predstojećih vprašanj pod sedanjo vlado Ljube Davidovića. Tako se že našli za sebe naši samostojni kmetijci, ki varujejo svojo posebnost in so si vendar zaglasili odločujočo besedo pri razvoju dogodkov.

S pismom 16. avgusta izjavlja meni, celi naši narodni javnosti dobro znani bivši predsednik narodne skupščine, dr. Ivan Ribar, kot član glavnega odbora Davidovićeve demokratske stranke, da ta stranka ni niti najmanj prepustila terena v Sloveniji takozvanim klerikalcem in da bode vodila račun o demokratskih zahtevah v Sloveniji, če se tu ustvarjajo dotične organizacije. Naravnost pa ni bila vrnitev obstoječih oblastnih organizacij v prejšnjo skupno demokratsko stranko, kar sem jaz pričel mariborski oblastni organizaciji izrecno na seji njenega načelstva v Rogaski Slatini. Ker ta moj predlog in to dejansko stanje naši javnosti ni postalo znano in je bilo v Rog. Slatini navzočih le prav malo številno neodvisnih politikov, zadela bi mene posledica usodne opustitve, ako bi naše javnosti o polo-

Sprejemi pri zunanjem ministru dr. Marinkoviću v Ljubljani.

Deputacija obmejnih županov pri dr. Marinkoviću.

Ljubljana, 28. avgusta. Tekom današnjega dopoldneva je sprejel zunanji minister dr. Marinković v palači deželne vlade predsednika naše razmejne komisije z Italijo polkovnika Draškovića. Danes bo sprejel zunanji minister še vladnega komisarja na magistratu dr. Ljudevita Perića. Iz obmejnih občin je dopotovala danes v Ljubljano večja deputacija županov, ki so se prijavili za sprejem pri dr. Marinkoviću. To deputacijo tvorijo Obreza (za občino Cerknica), Stržaj (za občino Rakek), Zihel (za Planino), Papis in Rihar (za Gor. Logatec), Albreht (za Hotederšico), Primožič (za Žiri). Župani obmejnih občin so hoteli izkoristiti priliko bivanja našega zunanjega ministra v Ljubljani in so prišli, da ga informirajo o razburjenju, ki je nastalo na naši meji med ljudstvom po razmejitvi z Italijo. Povedati hočejo gospodu ministru, da razmejitve, ki je bila izvršena z Italijo, nikakor ne štiti posesti našega obmejnega življa. Razmejitve bi morala vsakakor bi izvedena z uvaževanjem katarske razdelbe obmejnega zemlje, kar bi

nikakor ne motilo strateške meje. Iz žalostne izkušnje more obmejno prebivalstvo pričakovati od strani italijanskih obmejnih oblasti neprestane ovire pri obdelovanju zemlje, ki leži onstran meje, a je last tostranskih posestnikov. Logična posledica takega razmerja bi bili vedno se ponavljajoči obmejni incidenti, česar pa naše miroljubno prebivalstvo ne želi. Deputacija hoče apelirati na gosp. ministra, da zastavi vso svojo avtoriteto v to, da se izvedejo potrebne remedure in če bi ne šlo drugače, s posredovanjem Zveze narodov. Deputacija je bila v tej zadevi že trikrat v Beogradu, a se je vselej vrnila brez zadovoljivega uspeha. — Prihod rumunskega zunanjega ministra Duce je napovedan za danes zvečer. Jutri dopoldne bosta naš in rumunski zunanji minister konferirala glede sporazumnega nastopa v Ženevi in o nekaterih zadevah, ki zadevajo jugoslovensko-rumunsko vprašanje. Ob eni uri priredi dr. Marinković rumunskemu zunanjemu ministru svečan obed.

Seja vlade.

Tiskovni zakon vendar enkrat na vidiku.

Beograd, 28. avgusta. Sinoči se je vršila seja ministrskega sveta, kateri je prisostvoval Dragutin Pečić. Na seji so razpravljali o ukazni politiki, dalje o ureditvi postopanja napram brezvestnemu pisanju opozicijskega tiska proti vladi in o drugih tekočih vprašanjih. No tranjem ministru je bilo naročeno, da

podvzame vse zakonske mere, da se prepreči širjenje alarmantnih vesti in da se čim prej izda tiskovni zakon. Notranji minister je prečital uradno poročilo o dogodkih v Letini in slednjič brzojavke o sestanku med Marinkovićem in Benešom v Ljubljani.

Vprašanje velikih županov.

Dr. Baltić imenovan v Sarajevu.

Beograd, 28. avgusta. Ukaz o imenovanju velikih županov, ki je bil že projektovan, je bil v zadnjem trenutku spremenjen in za nekatera mesta kandidacije odložene. Župan v Skoplju Vildović ostane začasno na svojem mestu. Mesto velik. župana v Cetinju še ni

izpopolnjeno. Bivši ljubljanski veliki župan dr. Baltić je prestavljen v Sarajevu, sarajevski župan Nikolić pa v Užice. Mesto velikega župana v Bački še ni izpopolnjeno. Veliki župan v Prištini bo prav tako odstavljen vsled dogodka v Letini.

DELO ZA NOVI PRORAČUN.

Beograd, 28. avgusta. Po naredbi finančnega ministra bi morali vsi resori do 10. avgusta predložiti načrt svojega budžeta. Toda do tega roka načrt ni mogel biti izdelan. Za to je Spaho podaljšal rok, ker je bil sprejet predlog, da mora počakati revizije uradnega zakona in donošenja invalidskega zakona. Po obeh novih zakonih bi bil budžet obtežen za več nego 2 in pol milijarde dinarjev. Finančni minister smatra, da ne bo težko, da ne bi mogel kriti proračuna in da ne bo s tem finančno ravnotežje prav nič ovirano. Težkoče bodo prizadevali samo leteči dolgovi, ki jih je napravila prejšnja vlada.

POGAJANJA Z AVSTRIJO.

Beograd, 28. avgusta. Prihodnje dni se bodo pričela trgovinska pogajanja z Avstrijo v Beogradu v svrhu sklenitve trgovinske pogodbe z Avstrijo. Avstrijska vlada je imenovala za svojega delegata tukajšnjega odpravnika poslov g. Hoflingera, ki mu bo pridejan še en delegat.

Žaji ne informiral, ker sem skozi 20 let ponovno na voliških iskal zaupnico naših narodnih ljudi, katero se mi je tudi dalo in katero opravičiti se čutim dolžnega s tem, da jih informiram o položaju, kakor ga jaz vidim.

Kdor misli, da mora biti v opoziciji, svobodna mu je opozicija, kdor ima občutek, da je naša rešitev v pozitivnem sodelovanju, mora mu biti svobodna pot, če dogovor ni mogoč. Za kako ulogo se jaz v tem položaju nikakor ne potegujem in bom Boga hvallil, če mi ostane moja svoboda, v kateri upam biti koristen svojemu narodu z odkrito besedo.

OPOZICIJA ZAHTEVA SKLICANJE SKUPŠČINE.

Beograd, 28. avgusta. V vladnih in opozicijskih krogih nestrpo pričakujejo povratka članov vlade. Predvideva se nova, še ostrejša borba med vlado in opozicijo. Opozicija je še vedno ogorčena vsled vladnega sklepa o ukinjenju pokrajinske uprave v Zagrebu in pričakuje, da bo vlada napravila še več kardinalnih pogrešk z ozirom na kršitev ustave. Opozicija zahteva nujno sklicanje parlamenta. Opozicijski poslanci že prihajajo v Beograd in bodo imeli prihodnji teden svoje seje.

PREDAVEC KONFERIRA

Beograd, 28. avgusta. Podpredsednik HRSS Predavec je imel včeraj dva sestanka s člani vlade. Posetil je zastopnika vlade Dragutina Pečića in prometnega ministra Sušnika. Na teh sestankih so diskutirali o premešitvi uradnikov na Hrvatskem.

AMNESTIJA ZA JUŽNO SRBLJO.

Beograd, 28. avgusta. Vprašanje o pomilostitvi krivcev v južni Srbiji je že dalje časa na dnevnem redu. Pod prejšnjo vlado je bila sestavljena posebna anketa, ki je že izdelala načrt, da bi se pomilostitev vršila po posameznih osebah. Narodni poslanik v Skoplju Kujundi je vložil pri današ. vladi že več intervencij glede tega vprašanja. Bil je že ponovno v tej zadevi pri pravem ministru Hrasnici in mu povedal način, kako naj se to vprašanje reši. Hrasnica mu je zagotovil, da bo proučil to vprašanje in obrnil nanj vso pažnjo. Pravni minister je mišljenja, da se ne more izvesti pomilostitev posamezno po osebah, ker bi se s tem napravile razne nerednosti. Vprašanje se mora rešiti na podlagi klasifikacije dela.

Razmejitve z Albanijo.

Pleme Kući zahteva, da pride pod Jugoslavijo.

Beograd, 28. avgusta. Povodom razmejitve med Črno goro in Albanijo pri Vrnošu v plemenu Kući sta črnogorska narodna poslanca Božojević in Jojić posetila nedavno znanjega ministra in mu razložila ta spor. Sporno ozemlje je bilo sestavni del Črne gore in predstavlja vrednost 1 milijarde dinarjev. Na tem ozemlju prebiva pleme Kući, ki zahteva, da pripade to ozemlje

naši državi. Tod vodi tudi prirodna prometna zveza med Črno goro in Srbijo. Razmejitve pravniško ni mogoče izvesti, ker Črna gora nikdar ne bi dovolila, da se tako potegne meja. V takem slučaju bi prišlo do spopadov z orožjem. Vlada bo zavzela tako stališče, da zaščiti naše interese. V ostalem ji tako tudi veleva ustava.

Sporazum med Cankovom in makedonstvujuščimi.

Skupno se organizirajo tolpe proti naši državi.

Beograd, 28. avgusta. Zunanji ministerstvo je dobilo iz Sofije poročilo, da se je Cankova vlada popolnoma sporazumela s Todorom Aleksandrovim in da pripravljata skupno z njim načrt, kako bi obrnila vso pažnjo na južno Srbijo. Organiziranih je 12 komitskih čet, ki naj

bi prešle na naše ozemlje. Cankov skrbi na čim bolj drastičen način pokazati makedonsko vprašanje ob priliki zasedanja Zveze narodov. Naša vlada bo podvzela vse mere, da zavaruje mejo pred komitskimi tolpami.

OTVORITEV NOVIH PROG.

Beograd, 28. avgusta. Tekom prihodnjega meseca pride 100 kilometrov železniških tračnic, ki so namenjene za liško železnico. Železniški minister upa, da bo na ta način mogoče še letos otvoriti liško železnico in še letos pričeti s prometom na progi Zagreb—Split. Enako bo še letos otvoren promet na progi Ormož—Ljutomer in v najkrajšem času bodo začeli voziti vlakci tudi na progi Užice—Varditše.

SEZONSKI KREDITI NARODNE BANKE.

Beograd, 28. avgusta. Finančni minister Spaho je bil včeraj v Narodni banki in imel tam konferenco z ravnatelji banke. Na konferenci so razpravljali izključno o sezonskih kreditih. Finančni minister želi, da bi se izplačalo čim več kreditov v tej sezoni.

PERSEKUCIJA TISKA V ITALIJI.

Rim, 28. avgusta. Nov italijanski tiskovni zakon zahteva vsak dan svoje žrtve. Popolarski »Popolo« je bil zopet zaplenjen, prav tako tudi humoristični list »Asino«. Odgovorni urednik lista »Avanti« je bil obsojen na 4 mesece ječe.

MAC DONALD SE PRIPRAVLJA NA VOLITVE.

London, 28. avgusta. »Westminster Gazette« javlja, da so dobili agitatorji delavske stranke nalog, da se pričnejo pripravljati za volitve v poslansko zbornico. Volitve bi se vršile še v septembru. Poročja se, da bi se vršile volitve vsled nesoglasij, ki so nastala med Mac Donaldom in zakladnim ministrom Snowdenom. Vzrok volitev bi tudi bilo nezadovoljstvo z angleško-rusko trgovinsko pogodbo, ki je povzročila rastočo agitacijo angleških komunistov. Velik del profesionalnega delavstva je tudi zelo nezadovoljen z Dawesovim načrtom.

VELIK VIHAR OB AMERIŠKI OBALI.

Pariz, 28. avgusta. Iz New Yorka poročajo, da je ob vzhodni ameriški obali divjal te dni strašen vihar. Večina ladij, ki so zapustile ameriška pristanišča, se je morala zopet vrniti. Zlasti vznemirljiva so poročila iz Virginije, kjer je vihar v nekem pristanišču porušil več pomolov in pristaniških naprav. Ladje na odprtem morju prozijo za pomoč in javljajo, da je bilo izmed potnikov mnogo ranjenih. Tako na pr. na angleškem parniku »Arabic«. Poškodovanih je tudi mnogo drugih parnikov kakor »Prince Moriotte«. Kopalnišča so sploh vsa uničena.

STRAH PRED LAKOTO V RUSIJI.

Moskva, 28. avgusta. V zadnjih dneh je nastala med prebivalstvom prava panika zaradi kruha. Pred pekarnami stoje dolge vrste ljudi, ki čakajo na kruh. Vlada je izdala proglas, v katerem trdi, da bo skoraj odpravljeno pomanjkanje moke. Še ta mesec bo izvoz žita prepovedan.

NITI O POLOŽAJU.

Milan, 28. avgusta. Današnja »Giustitia« prinaša razgovor dopisnika danskega lista »Politiken« z bivšim italijanskim ministrskim predsednikom Nitti-jem, ki se sedaj mudi v Curichu. Nitti ni hotel podati o notranjem položaju v Italiji nobene izjave in je ostro napadel Versajsko mirovno pogodbo. Po njegovem mnenju se je tudi londonski dogovor vršil nekoliko pozno, vendar pa ne prepozno.

FAŠISTI, VODITELJI STAVKE.

Milan, 28. avgusta. Stavka v rudniku Valdarino se nadaljuje. Kakor znano, vodijo stavko fašisti. Svoj čas je fašistovska stranka nakazala stavkojočim delavcem podporo v znesku 50.000 Lir. Radi tega se je razvila med opozicijskimi in vladnimi listi načelna razprava, ali bo fašizem, ki je sicer na strani kapitalizma, podpiral, stavko ali je proti njej. Neki voditelj fašist. sindikata je izjavil, da smatra fašizem stavko sicer za zlo, toda da ni v načelu proti njej kakor tudi ni v načelu proti vojniam, ako so potrebne.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza, dne 28. avgusta.

Vrednote:

Srečke: 2 in pol odstotna renta za volno škoda denar 119. Delnice: a) Denarna zavod: Celjska posojilnica denar 200, Ljub. kred. banka denar 220, Merkant. banka denar 117, blago 122, l. Hrvat. štedionica denar 916, Slav. banka denar 108. Podjetja: Strojne tovarne in livarne denar 150, Trb. prem. družba denar 480, blago 500, Zdrav. papirnice denar 123, blago 130. Založnice itd.: 4 in pol odst. kom. zad. dež. banke blago 93.

Produkti:

Deske 20 mm od 16 cm šir. napr. irko meja blago 700, trami 4/4, 4/5, od 4 do 10 m dolž. irko meja kolč. 1 vagon denar 422, blago 426, zaključeno, deske III. vsake dimenz. irko meja denar 580, remeljni 4/8 irko meja denar 710, ožlje vihan prov. Slovenija irko meja denar 120, drva suha bukova irko meja kolč. 2 vagona denar 28, blago 29, zaključeno, pšenica domača irko Ljubljana denar 380, pšenica bačka irko gorenski mlin blago 445, pšenica bačka post. blago 365, korusa bačka irko Bačka post. blago 300, korusa bačka v vrečah irko sklad, Ljubljana blago 350, korusa defekt. po vz. irko Ljubljana kolč. 1 vag. denar 320, blago 325, zaključeno, pšenici otrobi srednji po vz. irko Ljubljana juta vreče kolč. 1 vagon 250, blago 250, zaključeno, gobe suhe po kakovosti irko Ljubljana denar 48 do 54, laneno seme prov. Hrvat. Zagorje par. Ljubljana kolč. 1 vagon denar 684, blago 686, zaključeno, seno sladko prešano irko Ljubljana denar 280, krompir irko naklad. post. slov. denar 75, jabolka l. zimska irko meja denar 220, vino belo dojenj. Hrvat. in štajersko irko naklad. post. po vz. 100 l denar 600.

Zagreb, 28. avgusta. London 355.75—358.75, New York 78.50—79.50, Pariz 430—435, Praga 237.50—240.50, Italija 349.50—252.50, Dunaj 11.05—11.25, Curih 14.90—15.

Beogradska borza danes ni poslovala. Trst, 28. avgusta. (Predborza) Beograd 28.5250—28.5750, London 101.35—101.44, New York 22.55—22.60, Pariz 122—122.50, Praga 67.40—67.80, Dunaj 315—318, Curih 422.25—424. Curih, 28. avgusta. Beograd 6.72, London 23.90, New York 533.50, Pariz 28.75, Praga 16, Trst 23.45, Dunaj 75.25.

To in ono.

AVANTURE PARIŠKE ŠIVILJE IN PODJETNEGA NEAPOLITANCA-NATAKARJA.

Natakar Rafael Galante, rodوم iz Neapolja je junak temne drame, v kateri igra vlogo sedemnajstletna pariška šivilja Gizela Mathien, ki je na zagonečen način izgubila. Ljubka deklica je hodila vsak dan v kavarno nekoga bara na trgu Opéra zadrževati. Tam se je seznanila z Galantijem, ki ji je pričel hitro dvoriti in govoriti o ljubezni. Prav kmalu se mu je odzvala. Ne da bi koga obvestila, je vzela svoje stvari in zapustila hišo svojega očeta ter se podala z Neapolitancem v Italijo. Kratek čas po svojem begu je poslala deklica starišem pozdrave iz Rima, Neapolja in Pompejev, kjer je preživljala srečne dneve in od koder je prosila svojo rodbino odpuščanja za svoj faux-pas. Pozneje je pisala Gizela iz Bruslja, javila je, da se bliža čas nje vrnitve in poroke. Stariši in sorodniki so se udali in pričeli so se že veseliti, da se je stvar tako obrnila; kar izostane nenadoma vsako nadaljnjo poročilo. Začetkom junija se je pojavil naenkrat Galante v njihovi hiši. Videti je bil žalosten in vprašal je po Gizeli. Priporočeval je, da je v Bruslju nenadoma izgubila, med tem, ko je šel on na pošto po njeno korespondenco in jo je pustil na cesti, da ga počaka. Tri dni po tem obisku je dobil Gizelin oče anonimno pismo, v katerem je bilo rečeno: »Ako hočete svojo hčer zopet videti, pridite ob desetih zvečer na samotni kraj v Parizu (kraj je bil natančno označen) in prinesite šest tisoč frankov seboj. Ako pripeljeta policijske agente seboj, svoje hčere ne vidite več. Sežgana bo, kakor so bile sežgane Landrujeve žrtve.« Mesto podpisala je bila na pismu narisana črna

roka in bodalo. Mathien je obvestil policijo, ki se je podala na rendezvous z dvema dektivoma. Pričakovanje je bilo zaman, Čul se je samo živžig in videlo se je nekaj senc, ki so bežale. Trik se je ponesečil. Ni torej preostajalo drugega, kakor, da so pošlali Galanteja, ki so ga brez vsakih težkoč aretirali. Galante zanika vsakršno udeležbo pri triku. Izvedenci za rokopol so ugotovili, da Galante anonimnega pisma ni pisal, vendar so ga — ker je »iskane radi tatvine — obdržal v zaporu. Iz zapora živahno korespondira z dvema ljubicama, od katerih mu ena redno pošilja ne male denarne zneske. Ko so pozvedovali o njegovi preteklosti, so doznali, da je dal Galante tej svoji dobrotnici nedavno dva sunka z nožem... Ti podatki so povečal bojazen rodbine izgubile deklice. Glasom drugih vesti so Gizelo videli v Dieppe, elegantno opravljeni. : Velik požar v Kopru. Dne 26. t. m. ob 9.15 uri je izbruhnil v Kopru v hiši Josipa Furlaniča požar, ki je zavzel v prav kratkem času nevarne dimenzije, ogrožajoč sosednje hiše. Pritihli so sosedji, ter so spravili na varno čim največ je bilo mogoče in rešili Furlaničevi nečakinja, ki sta bili v otroški postelji in požara niti opazili nista. Koprski gasilci so bili takoj na licu mesta. Ob njihovem prihodu se je zrušila streha in plameni so že lizali sosednjo hišo ter jo resno ogrožali. Po večernem napornem delu se jim je posrečilo požar omejit na ga slednjič popolnoma udušiti. Kakor zatruje lastnik, je povzročilo požar slabo funkcioniranje dimnika. — Požar je uničil Furlaniču vso letošnjo žetev, ki jo je imel shranjeno pod streho in poleg tega več kilogramov prekajenega mesa. Od hiše je ostalo samo zidovje. Tudi vojaštvo se je udeležilo rešilne akcije.

: Neprilike popularnosti. (Dva mala slušča, ki sta se pripetila generalu Dawesu.) General Dawes se je nahajal na peronu nekoga velikega newyorškega kolodvora, kar ga je obsula nenadoma velika množica kinematografskih igralcev, ki so hoteli uprizoriti filmsko sliko. Ravnatelj je stopil h kandidatu za podpredsedniško mesto, rekoč, da ga rabi za film, ki bo imel naslov: »Več, kakor poroka«. General Dawes se ni dal pregovoriti; energično je vzkliknil: »Zadostuje mi, da me kandidirajo za podpredsedniško mesto, smešiti se pa ne dam.« Ves trud igralcev, da bi ga pregovorili, je bil zaman. Dawesova navada, da puši neprenehoma pipo je zrevolucionirala proti nje-mu »kriščansko žensko ligo za zmrenost«, ki izjavlja, da je ta njegova navada nevaren vzgled za mladino. Povsodi je afiširala ta liga velike lepake, ki predstavljajo Dawesa z njegovo veliko pipo med zobmi. : Velika železniška nesreča v Ameriki. V državi New Jersey se je pripetila na progi New York-Philadelphia velika železniška nesreča. Potniški vlak, ki je vozil z brzino 90 km na uro je zadel v polnem teku na vagon, ki je iz neznanih vzrokov ostal na progi. Udarci je bil silovit in lokomotiva ter dva vagona so se razleteli na tisoče kosov. Dosedaj so izveleli izpod razvalin petnajst trupel. : Kako pot naredi stavca roka? Ročni stavci postavljajo v desetih urah 12.000 črk. Ker dela na leto 300 dni, postavijo tedaj 3.600.000 črk. Oddaljenost od stavnega čolna do črk znaša približno 32 centimetrov tja in ravno toliko zopet nazaj. Na leto naredi torej roka stavca pot od 2304 km

Za kratek čas.
Zmotil se je.
Kuharica, katero je ravnokar gospodar nekaj oštel: Gospod, opominjam vas, da se »masate«, ker sedaj ne govorite z svojo ženo!
Jo je že potolažil.
Gospa, ki je dala beraču milostinjno: »Toda ne zapijte vsega!«
»Brez skrbi, gospa. Danes sem že potolažil svojo ženo.«
Res je!
— Kaj misliš? Kaj je bolj potrebno, mesec ali solnce?
»Na vsak način mesec, kajti mesec svetlo ponoči, ko se nič ne vidi, solnce pa poudarja, ko je itak dovolj svetlo.«
Dvanajst vzrokov ženitva.
Prvi se ženi zaradi denarja, drugi vsled lepe stvarice, tretji noče dalje čakati, četrtri gre v zakonski jarem, ker tako hoče njegova mamica, peti za zabavo (tudi taki sanjaci obstoje), šesti zato, ker noče biti več samec, sedmi gre k oltarju, da bi imel že enkrat mir, osmi si misli, da enkrat mora to biti, deveti vsled utrujenosti, deseti iz resnične ljubezni, enajsti in dvanajsti pa iz neumnosti, ker nista niti sama znala zakaj.

Pa je odgovoril najstarejši sin: »Seveda moramo izpolniti njegovo voljo. Toda ni treba, da vložimo denar, temveč zadostuje da mu priložimo menico, ki je takoj plačljiva, kakor hitro se predloži. Tako smo vložili denar v gotovemo.«
Želja dekleta.
V višji dekliški šoli je razlagal učitelj lastnosti ptičja noja in dejal, da noj slabo vidi in da je vse, kar se mu predloži. Tedaj se nagne nekaj višja deklica k svoji prijateljici in ji reče: »Oh, kako lepo bi bilo imeti noja za moža!«
Iz šole.
Učitelj: »Kdaj je najbolj pripraven čas za pobiranje sadja?«
Učenec: »Kadar ni gospodarja doma!«

Naročajte „Narodni Dnevnik“!

Zadnja volja.
Stari Abraham Kanalgerech je umrl in v svojem testamentu zapustil vse svoje premoženje sinovom proti temu, da položijo z njim v grob 10.000 dolarjev. »Kaj moramo to v resnici storiti,« je vprašal najmlajši sin? »Kaj pa bo vendar imel oče od teh 10.000 dolarjev?«

Lastnik:
Konzorcij »Narodnega Dnevnika«,
Glavni in odgovorni urednik:
Železnikar Aleksander.
Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Tarzan je splezal nanj. Hotel je tam le pričakati dneva. Ni imel namena, brezdnevo sedeti, dokler ne pogine od lakote in žeje. Če je bil obsojen na smrt, je hotel vendarle še poskusiti, da si reši življenje.

Morje je bilo mirno, tako da se je razbita ladja le malo gibala. To je bilo za Tarzana, ki ni spal že dvajset ur, zelo zapeljivo. Zleknil se je na mokri les in kmalu zaspal.

Toplo solnce ga je zbudilo dopoldne. Prvi občutek je bila silna žeja, ki se je večala, čim bolj si je bil svest svojega položaja. Toda v prihodnjem hipu je že pozabil nanjo od veselja nad dvema novimi odkritji. Prvo, kar je videl, je bila množica desk, ki so plavale ob truplu ladje in sredi med njimi narobe obrnjen rešilni čoln. In še dalje je videl, seveda še daleč na vzhodu izginjajoče, rahle linije obale.

Tarzan je zdrsnil v vodo in plaval k čolnu. Hladno morje ga je bolj osvežilo kakor pa kozarec vode. Okrepjen je privlekel ozki čoln na ladjine ostanke. Tu ga je obrnil in preiskal čoln je bil še cel in kmalu je plaval pokonci. Tarzan je poiskal še par kosov lesa, ki bi mu služili namesto vesel. Potem je sedel v čoln in z vso silo odveslal proti obali.

Pozno popoldne je dospel že tako blizu, da je razločeval predmete in linije obrežja. Pred seboj je imel majhen zaliv, ki je izgledal kakor vhod v pristanišče. Gozdnati kos zemlje proti severu se mu je zdel čudno znan.

Kaj je mogoče, da ga je usoda zanesla na prag njegove lastne ljubljene džungle? Ko je zavestlal v zaliv, je izgubil poslednji dvom, ker je ogledal v senci pragozda svojo lastno kočjo, ki jo je nekoč, pred njegovim rojstvom postavil njegov davno umrli oče John Clayton, lord Greystoke.

Z močnimi sunki je gnal Tarzan mali čoln v zaliv. Komaj se je dotaknil brega, je skočil opičji človek na kopno. Njegovo srce je burno utripalo od veselja, ko so krog in krog zrla oči dobro znane pojave: kočjo, breg, mali potok, gosto džunglo, črni, neprodorni gozd, nešteto ptičev z blestečim perjem in krasne tropične cvetlice.

Tarzan je bil zopet v svojem bivšem kraljestvu in da bi to zvedel cel svet, je sklonil mlado glavo nazaj in zagnal divji bojni krič svojega plemena. Za trenutek je bilo vse tiho, potem se je pa oglasil strahoten odgovor, rjovenje leva Nume in iz daljave strašen glas mogočne opiece.

Najprej je šel Tarzan k potoku in ugasil svojo žejo. Potem se je približal svoji kočji. Vrata so bila še zaprta, kakor sta jih pustila z d' Arnotom. Odprl jih je in vstopil. Vse je bilo še na svojem mestu: miza, postelji, in mala zibelka, ki jo je stesal njegov oče, police in omare, baš kakor pred več kakor trindvajsetimi leti, in kakor je on zapustil to kočjo pred tremi leti.

Ko se je Tarzan do sita nagledal, se je pričel oglašati njegov želodec. Moral je najti kaj za pod zob. V kočji ni bilo ničesar in orožja ni imel nobenega. Na steni je pač še visela vrvi iz trave, toda bila je tolikrat strgana in krpana, da ni bila več za rabo. Tarzan si je želel vsaj noža, vendar je trdno upal, da si preskrbi, še predno zaide solnce, nož in kopje, lok in puščice. Zaenkrat se je moral zadovoljiti z vrvmi, da najde kakšen plen. Popravil ga je, skrbno zvil, obesil čez rame in skrbno zaklenil vrata za seboj.

Blizu kočje je pričlenjala džungla. Previdno in brez šuma je stopil vanjo, kakor divja žival, ki gre ropat. Nekaj časa je ostal na tleh, ko pa ni našel ničesar užitnega, je splezal na drevo in nadaljeval svoje potovanje v višini, kakor je običajal pred tolikimi leti. Ob prvih smelih skokih od drevesa na drevo se je prebudilo v njem staro veselje do živ-

ljenja. Nič več ga ne bo zamikalo v mesta civiliziranih ljudi, ki mu vendar zopet ponuja širno kraljestvo džungle mir in svobodo.

Ko je bilo še svetlo, je Tarzan dospel do napajališča pri neki rečici džungle. Tja je vodila izhojena pot in od nekdanj so hodile živali iz gozda na ta kraj gasiti svojo žejo. Tu bo že srečal pomoči Sabor ali Numo, ko bodeta v gostem listju prežala na antilope; sem je zahajal tudi mrjasec Horta in zdaj je bil tu Tarzan, da pobije divjačino, ker je bil že pošteno lačen.

Počutil je na nizko vejo in čakal eno uro. Temnilo se je bolj in bolj. V najbolj gostem grmovju poleg poti je čul tihi korak živali, težko telo se je rinilo skozi travo. Ničče drugi razven Tarzana bi ne razložil tega šuma, toda on je takoj vedel, da je lev Numa, ki je tudi iskal plena. Opičji človek se je moral smehljati.

Tedaj je zaslišal drugo žival, ki se je previdno

bližala napajališču. Čez trenutek se je pokazala. Bil je mrjasec Horta. To je bilo krasno meso, in Tarzanu so se zbirale sline v ustih. Trava, kjer je ležal Numa, je bila čisto mirna, sumljivo mirna. Horta je tekkel pod vejo, kjer je čepel Tarzan. Še par korakov in Numa ga doseže. Tarzan si je mislil: kako se bodo bleščale oči starega Nume, ki se zdaj pripravlja, da strahotno zarjove, omami s tem svoj plen in skoči potem nanj ter mu zasađi svoje strašno zobovje v pokajoče kosti.

Toda ko je Numa zagledal mrjaseca, je že zletela vrv iz daljne veje bližnjega drevesa skozi zrak. Zanjka je legla krog Hortinega vratu. Bilo je slišati strahotno drenje, in ko je Numa skočil na svoj plen, je Tarzan že potegnil Horta v zrak, da je izgnil v listju drevesa, odkoder je pozdravljaval Numo porogljiv obraz.

Zdaj je Numa zares rjovel. Preteče rjovenje lačne zveri, ki je veljalo smejočemu se opičjemu

človeku. Numa je obstal, se na zadnjih nogah vzpenjal na drevo, odkoder ga je zasmehljivo gledal njegov sovražnik, zasajal svoje ostre kremplje v skorjo in trgale cele zaplate iz nje.

Med tem je potegnil Tarzan upirajočega se mrjaseca k sebi na vejo in njegovi mišičasti prsti so dokončali, kar je pričela zanjka. Opičji človek sicer ni imel noža, toda narava ga je opremila s sredstvi, s katerimi je lahko trgale hrano iz telesa svojega plena, tako so se zagrizli njegovi blesteči zobje v sočno meso, dočim je razkačeni lev gledal, kako se nekdo drugi masti s pečenko, ki jo je že nameril sebi.

Stemnilo se je popolnoma, ko se je Tarzan najedel. Ah, bilo je izborno! Nikdar se ni mogel navaditi pokvarjenega mesa, ki so mu ga dajali civilizirani ljudje in v dnu svojega divjega srca še zmrlom hrepenel po toplem mesu sveže ubite živali in po surovi, topli krvi.

Popolnoma varno naložite denar v Ljubljansko posojilnico,
r. z. o. z.
ki posluje v novopreurejenih prostorih v Ljubljani, Mestni trg šte. 6.
Hranilne vloge in vloge na tek račun obrestuje po 8% ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi višje po dogovoru.
Posojila daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvu. Daje tudi trgovske kredite ter sprejema ceslje in inkaso faktur.

Prva hitrostna gorska dirka nad Vrhniko pri Ljubljani v nedeljo dne 24. avgusta 1924

Indian Motorcycles
Splošno najboljši čas dneva najboljši čas motociklov

3krat prvi

Ford

Gosp. Victor Borešič na INDIAN 997 cm³ v 6 min. 6 sek.
Gosp. Djuro Gavrilović na INDIAN „Scout“ 597 cm³ v 46 min. 6 sek.
Gosp. Rado Hribar na INDIAN „Big Chief“ 1206 cm³ v 6 min. 49 1/2 sek.

Najboljši čas avtomobilov
Prvi v svoji kategoriji

Gosp. Josip Jurca na FORD-special v 6 min. 9 1/2 sek.

AMERICAN MOTORS LTD. LJUBLJANA, Dunajska cesta 9-12
Telef. Interurb. 477 Telegr. „Fordavto“

Naiboliša kolesa in šivalni stroji
za rodbinsko in obrtno rabo so edino
Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler Ljubljana
ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

MALI OGLASI

Suhe gobe
kupi Sever & Komp. Ljubljana, Wolfova ulica.

Belii damski filc-klobuki
došli. Cena od 180 Din višje. Minka Horvat, modistka, Ljubljana.

Kupi se
do 200m² zemlje na periferiji mesta. Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod „Dom“.

Sobo
s posebnim vhodom išče gosposdična s. l. 15. septembrom. Ponudbe na upravo lista pod „Mina“.

Otroški vozički najcenejši domači izdelki.
Dvokolesa: novi mod. z dobrim pnevmatikom. Motorji največjega američanskega tipa „Evans“, „D. K. W.“, „Persch“, „Vtronette“, „Motorelle“.

Pneumatika: različne in plašči ter gumena za otroške vozičke. Posamezni deli za dvokolesa in šivalne stroje vedno v zalogi. Predprijatelj in mehaniki nižje cene. Sprejemo se tudi vsa pravila, emailiranje in ponikljanje. „TRIBUNA“, F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.

Dobro
ohranjena stanovanjska baraka se kupi. Ponudbe na upravo lista pod „Takoj“.

Gospodična
z večletno pisarniško prakso sprejme čezurno delo v kaki pisarni eventualno tudi na dom. Cenjene ponudbe prosil na upravo lista pod „Vestna“.

Motorno kolo
„Puch“ 5 ks. v dobrem stanju se vsled odgovornosti proda za 5 200 Din. Jamski trg 198, Zelena Jama, Ljubljana.

Trgovski pomočnik
izkušen v manufakturni in spekerijski stroji, vojaščne prost. išče mesta za takoj, kjerkoli Gre event. tudi za potnika. Ponudbe pod „Pošten“ na upravo lista.

Prekajevalci pozor!
Prodaj dva popolnoma nova, še nerabljena stroja in sicer „Blitz“ in „Wolf“. Poleg imam še popolnoma nov elektromotor Ogleda in polzve se pri Jožefu Križnar, mesar, Stražišče pri Kranju.

Pletilni stroj
znamke „Iirija“, šte. 6, za pavolo in volno, dobro ohranjen se ugodno proda. Na ogled in cena pri Angela Valtter, Tržič šte. 220.

Proda se
knjižnica lepo vezana v jako dobrem stanu s kompletnim leksikonom Meyers, 16 zvezkov, z omaro vred. Naslov v upravi lista.

Sprejemem
prodejalko manufakturnitino v trgovino z mešanin blagom. Cenjene ponudbe na Pavel Kunstok, Šturje, p. Ajdovščina Jul. Benešiča.

Prodaj.
Stiskalnico (prešo) za stiskanje grozdja in sadja, srednje veliko, dobro ohranjeno. Ogleda se lahko vsak dan, Dolenska c. 29 pri hišniku Krajsku. Pisma ponudbe je poslati do 28. t. m. upravnemu odboru dr. Oražneva dijakeškega doma (Univerza) Ljubljana.

Trgovec,
mlad, samostojen, želi znanja v svrhu ženitve, z gosposdično, ki bi imela veselje do gostine in nekaj premoženja. Le resno ponudbe s sliko pod „Stročna bodočnost“ na upravo lista.

Gospodična,
prevzame proti nizkemu plačilu razna ročna dela. Ponudbe na upravo lista pod „Marilija“.

Kupi se
enodružinska kmečka hiša v okolici Ljubljane. Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod „Cimprejo“.

Slike za legitimacije,
kakor tudi vsa fotografska dela izdeluje najhitreje fotograf Hugon Hibser, Ljubljana, Valva-zorjev trg 7.

Elegantna spalnica,
nova, kompletna, jesenova, politirana, se ugodno proda. Naslov pove uprava lista.

Na stanovanje
in dobro domačo hrano se sprejme en deček (sol. učence) iz dežele od 12-14 let. Ljubljana, Krekov trg 7, pritičje levo, F. POŽAR.

Naprodaj
je dobro ludoč kavarna na novo renovirana v središču mesta Maribor, stanovanje takoj na razpolago. Proda se radi prevzema drugega dela. Cenjene ponudbe prosim na kavarna Bristol, Maribor.

Vsem,
ki hočejo dobro kavo piti, priporočamo izvrstno našo pravo domačo
KOLINSKO CIKORIJO